

باسمه تعالی

ردیف	سؤالات	نمره
الف: زبان‌شناسی (۴ نمره)		
۱	الگوی هجایی واژه‌ی «آوا» را بنویسید.	۰/۵
۲	چرا تولید واحد زبانی زیر غیرممکن است؟ امین با دوستانش به نمایشگاه بین‌المللی کتاب رفتند.	۰/۵
۳	آیا می‌توان از طریق هم‌نشینی واژگان و روابط معنایی آن‌ها به معنی جمله‌ی «دهانش بوی شیر می‌دهد.» پی برد؟	۰/۲۵
۴	با استفاده از روش «ترکیب» از واژه‌ی «کوش» یک واژه‌ی جدید بسازید.	۰/۲۵
۵	در بیت زیر واژه‌های بیابید که با از دست دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده- است؛ سپس معنای قدیم و جدید آن را بنویسید. «باغبانان ز خزان بی‌خبرت می‌بینم آه از آن روز که بادت گل رعنا ببرد»	۰/۷۵
۶	منظور از نقش «حدیث نفس» در زبان چیست؟	۰/۵
۷	از موارد زیر، کدام انتقال اطلاع و کدام، ایجاد حس هم‌زبانی است؟ الف- خطاب به دوست: مسئولین مدرسه، دانش‌آموزان بر تو را به ساحل خزر می‌برند. ب- خطاب به دوست: می‌بینی چه زود بهار سپری شد!	۰/۲۵
۸	کدام یک از ابیات زیر شعر منظوم است؟ دلیل خود را بنویسید. الف- چه خوش روزی بود روز جدایی ب- منم چون شاخ تشنه در بهاران اگر با وی نباشد بی‌وفایی تویی هم‌چون هوای ابر و باران	۰/۷۵
ب: نگارش (۵ نمره)		
۹	زندگی‌نامه گونه‌ای از نوشته‌های ..... است.	۰/۲۵
۱۰	خنده‌ی حاصل از طنز چگونه است؟	۰/۵
۱۱	در عبارت زیر، از کاربرد کدام واژه باید تا حد امکان پرهیز کرد؟ چه واژه‌ای را می‌توان معادل آن به کار برد؟ «جمعیت انبوه، ویران‌کننده‌ی محیط زیست می‌باشد.»	۰/۵
۱۲	چرا نباید در نوشته‌های خود از عبارت «از جای بشد» به جای «عصبانی شد» استفاده کرد؟	۰/۵
۱۳	هر یک از منابع زیر، جزو کدام یک از مراجع اصلی تحقیق به حساب می‌آید؟ الف- معجم‌الادبا ب- دانش‌نامه‌ی جهان اسلام	۰/۵
۱۴	به کمک آرایه‌ی «جان بخشی» جمله‌ی زیر را به یک جمله‌ی ادبی و هنری تبدیل کنید. «خورشید طلوع کرد.»	۰/۵
«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»		

باسمه تعالی

ردیف	سؤالات	نمره
سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		
رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی		
ساعت شروع: ۸ صبح		
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه		
سال سوم آموزش متوسطه		
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸		
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸		
اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		
۲۵	در عبارت: «نگاه هر انسان به هم‌نوع خود، نمود راز آمیز و مبهم از افکار پنهان اوست.» الف- «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نام آن را بنویسید؛ سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید. ب- کدام واژه دارای نقش تبعی است؟	۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۶	در جمله‌ی «رادمردان ایران زمین، دلآوری‌های بی‌مانندی در طول تاریخ از خود نشان داده‌اند.» الف- در واژه‌ی «رادمردان» تکیه روی کدام هجا قرار دارد؟ (آن هجا را بنویسید). ب- واژه‌ی مرکب «رادمرد» را در الگوی « ..... + ... ← ..... » قرار دهید.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۷	با وجود این که می‌دانیم واژه‌ی «دشوار» از دو جزء «دش + خوار» ساخته شده است، چرا اهل زبان، این واژه را ساده به‌شمار می‌آورند؟	۰/۱۵
۲۸	واژه‌ی مرکب «خدشناس» در حقیقت فشرده‌ی یک جمله‌ی ..... جزئی با ..... است.	۰/۱۵
۲۹	برای الگوی «اسم + وند + بن ← صفت» یک مثال بنویسید.	۰/۲۵
ت: املا و پیام‌نویسی (۳ نمره)		
۳۰	در واژه‌ی «بهاران»، «ان» بر چه مفهومی دلالت می‌کند؟	۰/۲۵
۳۱	دلیل جابه‌جایی اجزای کلام در عبارت «الهی، ترسانم از بدی خود» چیست؟	۰/۲۵
۳۲	در واژه‌ی «نکته‌ای» صامت میانجی کدام است؟	۰/۲۵
۳۳	در جمله‌ی زیر تلفظ کدام یک از واژگان داخل کمانک، تلفظ معیار است؟ توانایی فردوسی در سرودن (حماسه - حماسه) بر هیچ کس پوشیده نیست.	۰/۲۵
۳۴	در جمله‌ی زیر یک واژه بیابید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد. «من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است کبوتر زیباست ...» «سهراب سپهری»	۰/۲۵
۳۵	جمله‌ی زیر را ویرایش کنید. «معلم با شنیدن پاسخ سنجیده‌ی دانش‌آموز به او احسن گفت.»	۰/۲۵
۳۶	در عبارت زیر دو غلط املائی به‌کار رفته است؛ صحیح هر یک را بنویسید. «چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصحت بگزارند و به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بچستم، مرا نیز از عهده‌ی لوازم ریاست بیرون باید آمد و موجب صیادت را به ادا رسانید. و می‌ترسم که اگر از گشادن عقده‌های من آغاز کنی، ملول شوی و بعضی از ایشان دربند بمانند و چون من بسته باشم، احمال جانب من جایز نشمری.»	۰/۱۵
۳۷	در گروه کلمات زیر املائی چهار واژه غلط نوشته شده است؛ صحیح هر یک را بنویسید. مار غاشیه - نرخ تصاعدی - کلمه‌ی محمل - خلع سلاح - تأثیر گزار و تأثیر پذیر - سبز و نغز غلظت ابر - حوضه‌ی عرفان - مآخذ گونه‌گون - غالب تمثیل - خوالیگر دربار - عزل رئیس الوزرا	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸	اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

با تشکر از دقت نظر مصححین محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سهولت در امر تصحیح به خدمت شما ارائه می‌گردد. به پاسخ‌های درست و مشابه دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.

الف: زبان‌شناسی (۴ نمره)		
۰/۵	صامت + مصوت (۰/۲۵) صامت + مصوت (۰/۲۵)	۱
۰/۵	زیرا خلاف قاعده‌ی نحوی است. (۰/۵)	۲
۰/۲۵	خبیر (۰/۲۵)	۳
۰/۲۵	سخت‌کوش (۰/۲۵) یا هر واژه‌ی صحیح دیگر	۴
۰/۷۵	رعنا (۰/۲۵) معنای قدیم: احمق (۰/۲۵) معنای جدید: خوش‌اندام (۰/۲۵) یا هر معنای صحیح دیگر	۵
۰/۵	منظور از حدیث نفس این است که ما به کمک آن، از خود و آن چه در درونمان می‌گذرد، سخن می‌گوییم. (۰/۵)	۶
۰/۵	الف - انتقال اطلاع (۰/۲۵) ب - ایجاد حسن‌هم‌زبانی (۰/۲۵)	۷
۰/۷۵	۸ ب - (۰/۲۵) زیرا شاعر علاوه بر ساخت وزن و قافیه، از ساخت‌های ادبی و صور خیال نیز بهره برده است. (۰/۵) یا هر توضیح صحیح دیگر	۸
ب: نگارش (۵ نمره)		
۰/۲۵	تشریحی (۰/۲۵)	۹
۰/۵	خنده‌ی شادمانی نیست؛ خنده‌ای است تلخ و دردناک که شخص یا مطلب مورد انتقاد را سرزنش می‌کند و به او سرکوفت می‌زند. (۰/۵)	۱۰
۰/۵	می‌باشد (۰/۲۵) است (۰/۲۵)	۱۱
۰/۵	زیرا باید از ساخت‌های دستوری کهن پرهیز کرد. (۰/۵)	۱۲
۰/۵	الف - سرگذشت‌نامه‌ها (۰/۲۵) ب - دایرةالمعارف‌ها (۰/۲۵)	۱۳
۰/۵	نظر همکاران در تصحیح این قسمت صائب است. (۰/۵)	۱۴
۰/۵	قول‌نامه نوشته‌ای است که امضاکنندگان آن، قول به انجام رساندن معامله‌ای را با سند رسمی به یکدیگر می‌دهند. (۰/۵)	۱۵
۰/۷۵	مشروط به این که در ادارات ثبت اسناد و املاک یا در دفاتر اسناد رسمی یا توسط مأموران رسمی، در حدود صلاحیت آنان و مطابق مقررات قانونی تنظیم شده باشند، رسمی تلقی می‌شوند. (۰/۷۵) یا هر توضیح صحیح دیگر	۱۶
۱	زاغی برای به دست آوردن آسایش از باغ به صحرائی رفت (۰/۵) دامن پر از گل و سبزه‌ی کوه را دید، که نشان از گنج نهفته در دل کوه داشت. (۰/۵) یا هر بازگردانی صحیح دیگر	۱۷
پ: دستور زبان (۸ نمره)		
۰/۷۵	الف - ۲۳ (۰/۲۵) ب - ی: تصریفی (۰/۲۵) از: دستوری (۰/۲۵)	۱۸
۰/۲۵	زیرا نهاد جدا همراه با وابسته آمده است. (۰/۲۵)	۱۹
«ادامه در صفحه‌ی دوم»		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)		رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳ / ۳ / ۱۳۸۸
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۸۸		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۰	الف- دارند می نشینند (۰/۲۵) ب- می نشاندند (۰/۲۵) یا می نشاندند	۱
۲۱	پ- خیر (۰/۲۵) زیرا دارای جان بخشی است. (۰/۲۵) مسند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	یک جزئی بی فعل (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۳	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱
	<p style="text-align: center;">جمله</p> <pre> graph TD A[جمله] --> B[نهاد] A --> C[گزاره] B --- D["- (۰/۲۵)"] C --> E[فعل] C --> F[متمم] E --- G["می نگرم (۰/۲۵)"] F --- H["به مظاهر (لطف الهی) (۰/۲۵)"] </pre>	
۲۴	الف- بغل (۰/۲۵) یک بغل لاله رسم صحیح نمودار بیکانی (۰/۲۵)	۱/۲۵
۲۵	ب- مرکب (۰/۲۵) پ- ساده (۰/۲۵) ت- مرحمت کرد (۰/۲۵) الف- هر (۰/۲۵) صفت مضاف الیه (۰/۲۵) نگاه هر انسان رسم صحیح نمودار بیکانی (۰/۲۵) ب- مبهم (۰/۲۵)	۱
۲۶	الف- دان (هجای آخر) (۰/۲۵) ب- صفت (۰/۲۵) + اسم (۰/۲۵) ← صفت (۰/۲۵)	۱
۲۷	زیرا اهل زبان، پیشینه ی باستانی زبان را در نظر نمی گیرند. (۰/۵)	۰/۵
۲۸	سه (۰/۲۵) مفعول (۰/۲۵)	۰/۵
۲۹	حقوق بگیر (۰/۲۵) یا خدانشناس، زبان نفهم و ...	۰/۲۵
	ت: املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۳۰	زمان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	تأثیر بیشتر کلام (۰/۲۵) یا بیشتر شدن شیوایی کلام	۰/۲۵
۳۲	همزه «ا» (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۳	جماسه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۴	نمی دانم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۵	معلم یا شنیدن پاسخ سنجیده ی دانش آموز به او احسنت گفت. احسن ← احسنت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۶	صیادت ← سیادت (۰/۲۵) احوال ← اهمال (۰/۲۵)	۰/۵
۳۷	کلمه ی مهمل (۰/۲۵) تأثیرگذار (۰/۲۵) حوزه ی عرفان (۰/۲۵) قالب تمثیل (۰/۲۵)	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
	«از دقت نظر شما سپاس گزاریم»	